

Přehled zdravotnických prostředků pro inkontinentní pacienty a možnosti jejich preskripce

doc. PharmDr. Barbora Vraníková, Ph.D., doc. PharmDr. Andrej Kováčik, Ph.D.

Katedra farmaceutické technologie, Farmaceutická fakulta UK v Hradci Králové

Močová nebo fekální inkontinence se řadí mezi nemoci značně omezující každodenní činnosti a snižující kvalitu života nemocného. Nezastupitelnou roli v terapii samovolného úniku moči/stolice má ošetřující lékař, který nejen určí správný stupeň a rozsah inkontinence, ale také navrhne vhodnou terapii pro daného pacienta. Nezbytnou součástí péče o inkontinentní pacienty jsou pak vhodné zdravotnické prostředky, které do značné míry přispívají ke zlepšení kvality života těchto pacientů. Tento článek představuje upravenou a aktualizovanou verzi dvou předchozích publikací autorů, které byly zveřejněny v časopise Praktické lékařství. Jeho cílem je lékařům s oprávněním předepisovat inkontinenční pomůcky přiblížit základní typy těchto prostředků, společně s vybranými zástupci dostupnými na českém trhu.

Klíčová slova: inkontinence, absorpční pomůcky, zdravotnické prostředky, urinální kondomy, sběrné pomůcky, číselník zdravotnických prostředků.

Overview of medical devices for incontinent patients and their prescription

Urinary or faecal incontinence represents diseases severely limiting the patient's daily activities and decreasing their quality of life. The irreplaceable role in the therapy of spontaneous leakage of urine/faeces has physicians, who not only determine the degree and extent of incontinence but also suggest a suitable treatment for the patient. Medical devices significantly contribute to improving the quality of life of incontinent patients and, therefore, represent an essential part of therapy. This article represents an edited and updated version of two previous publications of authors that were published in the journal Praktické lékařství. It aims to introduce the basic types of incontinence devices to the doctors authorized to prescribe these aids, including the selected examples available on the Czech market.

Key words: incontinence, absorption devices, medical devices, urinal condoms, list of medical devices, collecting devices.

Mimovolný únik moči či stolice (močová a fekální inkontinence) představuje pro pacienty nejen zdravotní a hygienický, ale také značný psychický a sociální problém (1–3). Léčba inkontinence je většinou komplexní a je volena s ohledem na její příčinu, věk a životní styl pacienta. Především v případě fekální inkontinence je často dostačující změna životosprávy (úprava složení stravy vedoucí k zahuštění stolice, eliminace dráždivých a projevavých jídel, omezení konzumace kávy a černého čaje, zvýšení množství vlákniny

ve stravě) (4). Konzervativní terapie močové inkontinence zahrnuje úbytek na váze, omezení fyzické aktivity, kouření a pití kávy. Inkontinentním pacientům se rovněž doporučuje pravidelně provádět cviky na posílení pánevního dna (zejména u stresové inkontinence) či tzv. Kegelovy cviky k posílení svěračů (především u urgentní a fekální inkontinence) často spojené s elektrostimulací pánevního dna. Pacientům může být indikována i medikamentózní léčba (úspěšnější při urgentní inkontinenci (5)), nebo chirurgický zákrok.

Nezastupitelnou roli v péči o inkontinentní pacienty mají zdravotnické prostředky ze skupiny „02“ číselníku zdravotnických prostředků, které se výrazně podílejí na zlepšení kvality života nemocného. Používané inkontinenční prostředky zahrnují především absorpční pomůcky (inkontinenční vložky, vložné pleny, absorpční kalhotky apod.) a zdravotnické prostředky pro sběr moči (urinální kondomy a jejich příslušenství), jejichž hlavním úkolem je zachytávat unikající moč/stolici. Tyto základní pomůcky je pak vhodné kombinovat

doc. PharmDr. Barbora Vraníková, Ph.D.

Katedra farmaceutické technologie, Farmaceutická fakulta UK v Hradci Králové
vranikovab@faf.cuni.cz

Cit. zkr.: Med. Praxi. 2023;20(1):47-52

Článek přijat redakcí: 2. 11. 2022

Článek přijat k publikaci: 8. 2. 2023